

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ο ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ
ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Αθήνα 13-1-1995

2. Αριθ. Γνωμ. 81

1

ΠΡΟΣ: Τους κ.κ. Γραμματείς Εφετών και
Πρωτοδικών

ΚΟΙΝ: 1. Υπουργείο Δικαιοσύνης
2. κ. Πρόεδρο του Αρείου Πάγου
3. κ. Προϊστάμενο Επιθεωρήσεως
Δ/ρίων
4. κ.κ. Προέδρους Εφετών και
Πρωτοδικών, παρακαλούμενους
όπως λάβουν γνώση.

ΘΕΜΑ: Διατυπώσεις συντάξεως πρακτικών και
αποφάσεως επί ποινικών υποθέσεων.
Εμπρόθεσμη καθαρογραφή αποφάσεων στο
ειδικό βιβλίο άρθρων 473 § 3 ΚΠΔ.

ΣΧΕΤ: 1. ΕΠ 24/28.2.94 αναφορά Επιθεωρητή
Β' Δικαστ. Περιφέρειας.

2. 5648/16.5.94 έγγραφο Προϊσταμένου
Γραμματείας Πρωτοδικείου Αθηνών προς Εισ.
Α.Π.

3. ΕΠ 380/14.12.93 έγγραφο ιδίου
προς Επιθεωρητή Β' Δικαστ. Περιφέρειας.

4. 3463/1.6.94 έγγραφο Γραμματέα
Ποινικού Τμήματος Εφετείου Αθηνών.

I. Από τα σχετικά έγγραφα προκύπτει ότι επικρατεί
σύγχυση ως προς την έκταση της δυνατότητας μη συντάξεως και
καθαρογραφής αιτιολογημένων ποινικών αποφάσεων και μη
καταχωρήσεως αυτών στο ειδικό βιβλίο άρθρου 473 § 3 ΚΠΔ, όπως
προστέθ. με το άρθρο 9 Ν. 969/1979, προς τον σκοπό δε
αποσαφήνισης του θέματος σας γνωρίζω τα ακόλουθα:

II. Το άρθρο 93 § 3 του Συντάγματος επιβάλλει όπως

κάθε δικαστική απόφαση αιτιολογείται ειδικά και εμπεριστατωμένα, η ίδια δε υποχρέωση προβλέπεται και στο άρθρο 139 ΚΠΔ, τα δε άρθρα 140 έως 144 του ίδιου Κώδικα επιβάλλουν την σύνταξη πρακτικών και αποφάσεως στις ποινικές υποθέσεις, ορίζουν ότι υπεύθυνοι προς τούτο είναι ο Γραμματέας και ο Δικαστής που διευθύνει την συζήτηση και καθορίζουν προθεσμίες καθαρογραφής των πρόχειρων πρακτικών και υπογραφής αυτών και της αποφάσεως από τους ανωτέρω.

III. Αφετέρου, οι §§ 3, 4 και 5 άρθρου 142 ΚΠΔ, όπως προστεθ. με το άρθρο 5 Ν. 663/1977, ορίζουν ότι τα πρακτικά και οι αποφάσεις του Πταιματοδικείου μπορούν να καταχωρίζονται σε ειδικό βιβλίο, χωρίς δηλαδή να συντάσσεται ιδιαίτερο έγγραφο για κάθε υπόθεση, ότι μπορεί ο Πταιματοδίκης, ο Δημόσιος Κατήγορος, ο Εισαγγελέας και εκείνος που έχει έννομο συμφέρον να ζητήσουν από τον Γραμματέα να συντάξει πρακτικά και απόφαση, κατά τις §§ 1 και 2 των άρθρων 142 και 144 ΚΟΔ, αντί της καταχώρισεως στο ειδικό βιβλίο των §§ 3, 4 και 5 του άρθρου 142 του Κώδικα αυτού και ότι με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης και ύστερα από γνώμη της Ολομέλειας του οικείου Πρωτοδικείου μπορεί να επεκτείνεται η εφαρμογή του μέτρου της καταχώρισεως πρακτικών και αποφάσεων στο ειδικό βιβλίο, αντί της καθαρογραφής ιδιαίτερου εγγράφου για κάθε υπόθεση και επί ορισμένης φύσεως υποθέσεων αρμοδιότητας του Μονομελούς Πλημμελειοδικείου σε πρώτο βαθμό.

IV. Οι 119864/78/Φ.123 (α) 18.12.1979 και 28010 οικ. γ' Φ. 123(α)/29.3.1980 αποφάσεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα ανωτέρω στην §III,

επεξέτειναν την εφαρμογή του άρθρου 142 § 3 ΚΟΔ και επέτρεψαν την μη σύνταξη ιδιαίτερου κειμένου για τα πρακτικά και την απόφαση επί κάθε μίας υποθέσεως και αντί τούτου την καταχώρηση της σε ειδικό βιβλίο, επί υποθέσεων του Μονομελούς Πλημμελειοδικείου Αθηνών που αφορούσαν μη έγκαιρη καταβολή εργατικών και εργοδοτικών εισφορών, παραβάσεως του ΚΟΚ, παραβάσεις του Υγειονομικού Κανονισμού, αγορανομικές παραβάσεις και παραβάσεις βεβαιούμενες με έκθεση της δημόσιας αρχής.

V. Παρά το γεγονός ότι η έκταση της κατ'εξαίρεση δυνατότητας μη συντάξεως ιδιαίτερου εγγραφου που περιέχει τα πρακτικά και την απόφαση είναι σαφώς οριοθετημένη, σύμφωνα με τα προαναφερόμενα, επικράτησε η εσφαλμένη αντίληψη, στην οποία συνετέλεσε ενδεχομένως και η έλλειψη επαρκούς υπαλληλικού προσωπικού, ότι και για άλλες ποινικές υποθέσεις, πέραν των ανωτέρω αρμοδιότητας του Μονομελούς Πλημμελειοδικείου, αλλά και του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου και του Εφετείου, είναι επιτρεπτό να μην συντάσσεται ιδιαίτερο έγγραφο με τα πρακτικά και την απόφαση. Συνέπεια της αντίθετης προς τον νόμο πρακτικής αυτής είναι η μη δυνατότητα καταχώρισεως της καθαρογραμμένης αποφάσεως στο ειδικό βιβλίο άρθρου 473 § 3 ΚΠΔ και μη έναρξη της προθεσμίας αναιρέσεως. Όταν δε μετά πολύ χρόνο ασκεί αναίρεση ο δικαιούμενος (συνέβη και μετά επτά χρόνια από την έκδοση της αποφάσεως), με αφορμή την αναίρεση καθαρογράφονται τα πρακτικά και η απόφαση και καταχωρείται η τελευταία στο βιβλίο άρθρου 473 § 3 ΚΠΔ, πολύ συχνά έχει ήδη

συμπληρωθεί η παραγραφή της πράξεως και ο 'Αρειος Πάγος παύει οριστικά την ποινική δίωξη γι' αυτή. Είναι πρόδηλο ότι η εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή του άρθρου 142 § § 2 και 3 ΚΠΔ, εκτός του ότι είναι αναμφισβήτητα αντίθετη προς την έννοια των διατάξεων αυτών όπως τούτο προκύπτει κατά την γραμματική και λογική τους ερμηνεία, επιφέρει και την αδικαιολόγητη παραγραφή των αξιόποινων πράξεων.

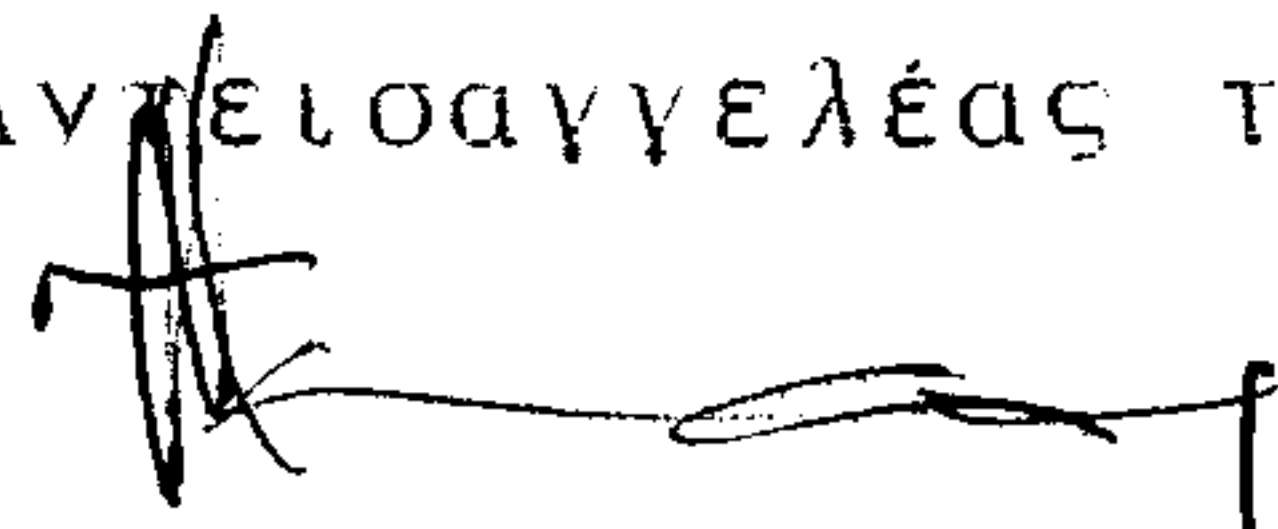
VI. Για την ορθή ερμηνεία των παραπάνω διατάξεων σας γνωρίζω τα ακόλουθα: α) ότι είναι δυνατόν να μην καθαρογράφονται ιδιαιτέρως εκείνα μόνον τα πρακτικά και οι αποφάσεις του Μονομελούς Πλημμελειοδικείου Αθηνών ή άλλων πόλεων, οι οποίες αφορούν τις υποθέσεις που ρητώς προβλέπει το άρθρο 142 § 4 ΠΚ και εφόσον έχει εκδοθεί γι' αυτές απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης μετά γνώμη της Ολομέλειας του οικείου Πρωτοδικείου, β) ότι στην περίπτωση των υποθέσεων αυτών πρέπει τα πρακτικά και η απόφαση με το σκεπτικό να καταχωρούνται σε ειδικό βιβλίο που τηρεί ο Γραμματέας και γ) ότι στην περίπτωση της καταχώρισεως των πρακτικών και της αποφάσεως με το σκεπτικό της στο ειδικό βιβλίο, κατά το άρθρο 143 §§ 3 και 4 ΚΠΔ, αυτή πρέπει να θεωρηθεί ότι πληροί τους όρους της επιβαλλόμενης καταχώρισεως στο βιβλίο άρθρου 473 § 3 ΚΠΔ και επομένως από την καταχώρηση, κατά το άρθρο 142 §§ 3 και 4 ΚΠΔ θα αρχίζει η προθεσμία της αναιρέσεως και επί της ερήμην αποφάσεως, εφόσον αυτή επιδόθηκε στον δικαιούμενο να ασκήσει αναίρεση.

VII. Σύγχυση επίσης επικρατεί ως προς την καταχώρηση των ερήμην αποφάσεων ουσίας ή εκείνων που απορρίπτουν την

έφεση ως απαράδεκτη ή ανυποστήρικτη στο ειδικό βιβλίο άρθρου 473 § 3 ΚΠΔ , όπως φαίνεται από (4) σχετικό. Στο τελευταίο υποστηρίζεται ότι τέτοια καταχώρηση δεν χρειάζεται αφού η προθεσμία της αναιρέσεως κατ' αυτής αρχίζει από την κοινοποίησή της. Πράγματι πριν προστεθεί η § 3 στο άρθρο 473 ΚΠΔ με το άρθρο 9 Ν. 969/1979, η προθεσμία της αναιρέσεως για την δικάσιμο αρχίζει από την κοινοποίηση της αποφάσεως σ' αυτόν (473 § 1 ΚΠΔ, όπως πριν αντικ. με το άρθρο 6 § 6 Ν. 1653/1986). Η § 3 του άρθρου 473 επιβάλλει την έγκαιρη καθαρογραφή και καταχώρηση των αποφάσεων σε ειδικό βιβλίο ως προϋπόθεση για την έναρξη της προθεσμίας αναιρέσεως, χωρίς διάκριση μεταξύ αντιμωλίων ή ερήμην αποφάσεων, προσαπαιτούμενης , όμως, για την έναρξη της προθεσμίας επί των ερήμην και της επιδόσεως αυτών στον διάδικο (ΑΠ 1501/84 Π.Χρ. ΛΕ/476). Οι ρυθμίσεις της § 3 του άρθρου 473 ΚΠΔ επιβλήθηκαν από την ανάγκη τόσο της έγκαιρης συντάξεως της αποφάσεως, ώστε ο ενδιαφερόμενος να ασκήσει αναίρεση να γνωρίζει το περιεχόμενό της όσο και της υπάρξεως ενός βιβλίου που μπορεί να παρακολουθεί και να λαμβάνει γνώση της ημερομηνίας καταχωρίσεως σ' αυτό της καθαρογεγραμμένης αποφάσεως ο ενδιαφερόμενος , ώστε να μπορεί να ασκεί εμπρόθεσμα αναίρεση. Η ανάγκη δε αυτή συντρέχει και επί των ερήμην αποφάσεων.

ΙΙV. Η παρούσα είναι συμπληρωματική της 1423/εγκ.2/8.5.1991 εγγράφου του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, παρακαλώ δε για την ορθή εφαρμογή των σχετικών διατάξεων του ΚΠΔ.

Ο Αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου

Ηλίας Σπυρόπουλος